Temat: Poznajemy nasze miejsce pracy.

Definicja:

Program - ciąg poleceń zrozumiałych dla komputera zapisanych w celu wykonania jakiegoś zadania w komputerze

Definicja:

System operacyjny – najważniejszy, specjalny program w komputerze. Zarządza pracą wszystkich urządzeń i nadzoruje pracę innych programów.

Program komputerowy może służyć do redagowania tekstów, tworzenia kompozycji plastycznych, liczenia czy komunikowania się z innymi. Jest to pośrednik między użytkownikiem a komputerem.

Szczególnym i najważniejszym programem jest system operacyjny, czyli środowisko pracy dla użytkownika komputera. System Operacyjny (w skrócie OS) możemy przyrównać do kapitana na statku. Czyli najważniejszej osoby, wydającej polecenia, nadzorującej pracę i podejmującej najważniejsze decyzje.

Istnieje kilka systemów operacyjnych, jednak najczęściej wykorzystywany jest **Microsoft Windows**. Windowsy łatwo poznać po charakterystycznym logu podobnym do chorągiewki.

Windows Windows Microsoft Windows Microsoft Mi

Podobnie jak OS-y z rodziny **Linuxa** to pingwinki, **Apple Macintosh** – jabłuszka, a na Smartfonie często spotkasz system zwany **Androidem** – robot.

Szeroko systemami zajmiemy się w klasie 5. Tym razem skoncentrujemy się na systemach Windows XP oraz Linux Ubuntu, gdyż praca na nich przebiega bardzo podobnie.

ELEMENTY SYSTEMU OPERACYJNEGO WINDOWS

PULPIT – obszar roboczy (biurko) na ekranie monitora.

Zamiast ołówków, zeszytów, książek znajdziesz tu ikony, skróty, okna programów i dokumentów. W systemie Linux możemy mieć aż 4 Pulpity!

IKONA – mały obrazek symbolizujący plik, katalog, skrót, dysk lub program Dwukrotne kliknięcie na Ikonę uruchomi program, otworzy folder lub plik

- SKRÓT to ikonka z charakterystyczną strzałką.
- PASEK ZADAŃ pasek widoczny w dolnej części Pulpitu Na Pasku zadań znajdziemy
  przycisk START,
  - aktualnie otwarte okna dokumentów lub programów użytkowych,
  - obszar powiadomień znajduje się z prawej strony. Może zawierać zegar oraz symbole niektórych programów działających przez cały czas pracy komputera
  - pasek szybkiego uruchamiania zawiera ikony, których kliknięcie spowoduje szybkie uruchomienie odpowiednich programów. Oj przydatna opcja to jest ;-D

PRZYCISK START		Aktualnie otwarte okna programów , plików itp.		
🐉 Start	i i i i i i i i i i i i i i i i i i i	[2] Total Commande	🚺 info.txt - Notatnik	2 O D 12:32
	🕹 🕸 🖉 🧑 😂	🖉 Komputer Świat Eks	🛃 Komputer Świat - Mi	2006-06-16
Pasek Szybkiego Uruchamiania Przełączanie obszarów roboczych				Pasek Powiadomień KOSZ
0 🖂 🗃 🙋	S 🔊 🖸 🕑 🖹 🖬 🗾			1

- PRZYCISK START znajduje się na Pasku Zadań. Po jego kliknięciu pojawia się MENU z programami i narzędziami zainstalowanymi w komputerze.
- OKNO prostokątna ramka wyświetlona na ekranie monitora. Jeśli otworzysz katalog, program, zobaczysz komunikat to na pewno będzie to okno ;-D. WINDOW oznacz okno, a WINDOWS – szyby ;-D. Okna widzimy nie tylko na Pulpicie, ale również na Pasku Zadań. Zobacz obrazek.

NAJCZĘŚCIEJ SPOTYKANE IKONY NA PULPICIE

Niektóre ikony mogą być stałym elementem na Pulpicie

Moje dokumenty — miejsce, w którym należy przechowywać prywatne pliki. Jego odpowied-

nikiem w Linuksie jest Katalog domowy.

Mój komputer — kliknięcie tej ikony daje dostęp do napędów komputera: stacji dysków CD-ROM, stacji DVD, dysku twardego. Odpowiednikiem w systemie Linux jest Komputer.

Kosz — tutaj trafiają wszystkie pliki i katalogi, które chcemy usunąć. Jego ikona w Linuksie znajduje się na pasku zadań.

- Zadanie 1: Wpisz do zeszytu 3 Ikony nie będące skrótami z obrazka Pulpitu umieszczonego na pierwszej stronie tematu zajęć oraz 3 wybrane skróty.
- Zadanie 2: Wklej do zeszytu Pasek zadań. Nad obrazkiem wpisz tytuł: Pasek zadań systemu Windows XP
- Zadanie 3: Wklej do zeszytu okno programu wraz z objaśnieniami. Nad obrazkiem wpisz: Budowa okna programu
- Zadanie 4: Kliknij PPM (Prawy Klawisz Myszy) na ikonie Mój Komputer, który znajdziesz na Pulpicie. W otwartym okienku
  Właściwości systemu wyszukaj informacje: Jaka wersja systemu jest zainstalowana na tym komputerze, Jaki jest jego procesor, ilość pamięci RAM. Jeśli dobrze się postarasz w zakładce Nazwa komputera odnajdziesz nazwę swojej jednostki.

Budowa okna programu – przypomnienie z klasy III

OKNO – prostokątna ramka wyświetlona na ekranie monitora.

8

Zadanie 5

Uruchom dowolnym sposobem programy:

- Paint, Notatnik, Kalkulator, WordPad.
- Rozmieść uruchomione programy na Pulpicie tak jak na rysunku obok.
- Spróbuj wyjaśnić dlaczego na rysunku pasek tytułu programu Paint ma **bardziej intensywny kolor**.
- Zastanów się, który program pozwala na zmianę rozmiaru swojego okna. Dlaczego tak się dzieje.
- Zamknij wszystkie programy. Gdy pojawi się pytanie, czy zapisać rysunek lub dokument odpowiedz *NIE*

Zadanie 6

- Wykonaj ćwiczenie A z płyty klasa 4_1 teczka3. Rozmieść elementy programu OpenOffice Write w odpowiednie miejsce. Wykorzystaj właściwość myszki: Schwyć - Przesuń i Upuść.
- Czy wiesz jak nazywają się elementy tego okna, które właśnie przesuwałeś?

Musisz umieć:

- 1. Wyjaśnij pojęcie System Operacyjny oraz Program
- 2. Znać główne Systemy operacyjne i ich odpowiedniki graficzne
- Wyjaśnij znaczenie głównych elementów Systemów Operacyjnych Windows i Linux Ubuntu jak: *ikona, pulpit, skrót, pasek zadań, przycisk START, okna*.
- 5. Znać elementy okna programu i je nazywać
- 6. Uruchamiać programy: *Paint, Notatnik, Kalkulator, WordPad.* Zmieniać ich położenie na pulpicie i rozmiar.

Praca domowa – Napisz notatkę w zeszycie.

- Wklej wszystkie kartki otrzymane na lekcji
- Narysuj w zeszycie ikonę własnego pomysłu symbolizującą plik muzyczny oraz skrót do tej ikony.

Elik Edycja Widok Wytaw Format M

araa oo ∋op ∢ str.1 sekcja 1 a 🕰 🕩

1/1 Poz. 2,5 cm

• 12 • B / U

wrs 1 Kol. 1

• Rozwiąż i wklej do zeszytu krzyżówkę

SPRAWDŹ – jaki system operacyjny jest zainstalowany na twoim komputerze.

- Ile masz RAM-u, jaki procesor?
- Jak to zrobiłeś? (nie zapisuj w zeszycie tylko sprawdź)

Celujemy:

Przedstaw w formie plakatu (karton A3) historię systemu Linux. Zaprezentuj tylko najważniejsze etapy tego rozwoju.